

A 75 ÉVES SZEPESSY ISTVÁN PROFESSZOR KÖSZÖNTÉSE

Kövics Gy. J.¹ – Békési P.²

¹Debreceni Egyetem, Agrártudományi Centrum, Mezőgazdaságtudományi
Kar, Növényvédelmi Tanszék, Debrecen

²Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet, Budapest

1927. augusztus 20-án született Dr. Szepessy István, a növénykórtan professzora. Az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán még egyetemi hallgató volt, amikor demonstrátorként segítette az oktatói munkát, gyakorlatokat vezetett. Dr. Husz Béla és dr. Uzonyi Ferenc professzor irányításával végezte munkáját, az egyetem elvégzése után 1950-től tanársegédként.

1952-ben a moszkvai Tyimirjazev Mezőgazdasági Akadémia Növénykórtani Tanszékére került, ahol Dunyin professzor vezetésével aspiránsként dolgozott és 1956. decemberében „Immunológiai vizsgálatok a búzaporüszög kórokozójával” címmel védte meg kandidátusi értekezését.

1957. januárjától újra Gödöllőre, a Növénykórtani Tanszékre került, ahol adjunktus (1957-), docens (1959-), majd egyetemi tanár (1966-) beosztásokban dolgozott.

1970-ben a Debreceni Agrártudományi Egyetemre helyezték át, ahol a Növényvédelmi Tanszékot vezette 1988-ban bekövetkezett nyugdíjba vonulásáig.

Szakmai munkássága az általános növénykórtan területén a növényimmunitástan, a járványtan, a prognosztika és a csávázás egyes kérdéseinek kutatására irányult, a részletes növénykórtan tekintetében a búza, a rizs és a cukorrépa betegségeinek tanulmányozásában fejtett ki eredményes munkát.

Oktatói pályája is kiemelkedő.

1959-ben megszervezte Gödöllőn a Növényvédelemtani Tanszékot, melynek 1969-ig vezetője volt. Múlhatatlan érdeme, hogy útjára indította az első növényvédelmi szakmérnök képzést, az első évfolyam hallgatói 1960. februárjában kezdték meg tanulmányaikat. Ez a posztgraduális, nappali tagozatos képzési forma nemcsak a növényvédelem területén volt az első, hanem a mezőgazdaságtudományok területén is.

A Szepessy professzor által szervezett növényvédelmi szakmérnök képzés különös értéke, hogy az oktatás színvonala kezdetektől rendkívül magas

volt, minden szakterület oktatásában annak legjobb ismerője, kutatói megbízott előadóként vettek részt. A társegyetemek oktatóin kívül a Növényvédelmi Kutató Intézet számos nemzetközi hírű kutatója is oroszlánrészt vállalt a leendő szakmérnökök felkészítésében.

A Debreceni Agrártudományi Egyetemre kerülését (1970) követően bekapcsolódott az 1968-ban elkezdődött posztgraduális növényvédelmi szakmérnökök oktatásába, illetve megszervezte az agrármérnök hallgatók növényvédelmi szakirányulási képzését (1972-75), amely éppen 30 esztendeje kezdődött Debrecenben.

A *Növényvédelem* című folyóirat létrehozásában is fontos szerepet vállalt Szepessy professzor. Az 1965-ben indított szaklap felelős szerkesztője volt 1969-ig.

Az életrajzi adatokhoz tartozik szakírói munkássága: több mint 80 szakcikk, egyetemi jegyzet és tankönyv szerzője.

És most – amikor a jeles évforduló alkalmából az utód és a tanítvány a pályatársak sokasága nevében köszönti Professzor Urat – egy másik évfordulót is meg kell említenünk: 25 éve, 1977-ben jelent meg *Növénybetegségek* című könyve, amit az agrártudományi egyetemeken tankönyvként engedélyeztek és melyből az általános agrármérnök és szakmérnök jelöltek százai tanultak.

Munkásságának eredményességét az a 8 találmány, szabadalom is jelzi, ami nevéhez fűződik.

Oktatói munkájának elismeréseként 1960-ban Kiváló Dolgozó, 1965-ben az Oktatásügy Kiváló Dolgozója címet kapta. Életművéért 1987. októberében a MAE Növényvédelmi Társaságának vezető testülete *Horváth Géza emlékérem*-mel tüntette ki.

Amikor Szepessy professzor úr oktatói tevékenységét méltatjuk, különös hangsúllyal kell megemlékeznünk kiváló előadói képességeiről. Előadásai lebilincselőek voltak: szakmai pontosság, színes, élvezetes stílus jellemezte azokat; még azok számára is élményszámba mentek, akik nem érdeklődtek különösebben a növénykórtan iránt. Egyszerűsége, közvetlen barátságos magatartása jó alapot teremtett arra, hogy tanítványai bizalommal forduljanak hozzá, sokszor nemcsak szakmai problémáikkal, és gyakran tették ezt tanulmányaik befejezése után is.

És most nyilván sokakban felmerül a kérdés, hol van most ez az ember akit jelen megemlékezésünkkel a 75. születésnapja alkalmából köszöntünk?

Ma is itt él Debrecenben. Súlyos látásromlása miatt nemcsak a szakmai közélettől vonult vissza, hanem általában is a magányt választja. Ez az

önkéntes magányosság szöges ellentétben áll azzal a meglepő tájékozottsággal, amivel a világ dolgairól rendelkezik. A rádió és a televízió segítségével naprakészek ismeretei, fantasztikus szellemi frissességgel dolgozza fel a kapott információkat.

Egyetlen dolgot nem vállal: a nyilvánosságot.

Hölgyeim és Uraim!

Engedjék meg, hogy a pályatársak és a tanítványok nevében ezúton nagy tisztelettel és szeretettel köszöntsük a 75 esztendő dr. Szepessy István professzor urat, és valamennyiünk nevében jó egészséget és hosszú, boldog életet kívánjunk Neki!

GREETINGS FOR PROFESSOR ISTVÁN SZEPESSY ON HIS 75TH ANNIVERSARY

G.J. Kövics¹ – P. Békési²

¹Plant Protection Department, Faculty of Agricultural Sciences, University of Debrecen

²National Institute for Agricultural Quality Control, Budapest

Dr István Szepessy, professor of plant pathology was born on 20th August 1927. His carrier started at Gödöllő Agricultural University as an associate professor under instructions of Béla Husz and Ferenc Uzonyi professors.

His PhD research work carried out in Moscow with guidance of professor Dunin from 1952 to 1956. The title of his Thesis: "Immunological studies with *Ustilago tritici* wheat smut pathogen".

From 1970 he worked for the Debrecen Agricultural University as the head of the Plant Protection Department.

His research work focused on plant immunology, epidemiology, disease prognosis and seed dressing on wheat, rice and sugarbeet plant diseases.

The first two-year-long intensive course of postgraduate plant protection specialists (plant doctors) was organized in 1960 at Gödöllő by Dr Szepessy.

Graduate and postgraduate plant protectionists have been educated also in Debrecen since 1968 where professor Szepessy was the head of Plant Protection Department from 1970 until his retirement in 1988.

He was the establisher editor in chief of "Növényvédelem" (Plant Protection), Hungarian scientific journal of plant protectionists in 1965. Now we commemorate on the 25th anniversary of publishing his "Növénybetegségek" (Plant Diseases) handbook which served as an essential source for hundreds of Hungarian specialists.

Professor Szepessy was an excellent, enjoyable interpreter of plant pathology sciences.

You might ask us, where is Professor Szepessy now, when we want to greet him on his 75th anniversary of his birthday?

Well, he is living in Debrecen but because of his serious eye disease he was totally shunned not only from plant pathology but even from publicity as well.

Ladies and gentlemen! Please allow us to greet with honour professor István Szepessy on his 75th anniversary in the name of his grateful students, co-workers and friends. Many happy returns of the day!